

Weerklank

gereformeerd maandblad voor toerusting en informatie

CHRISTELIJKE LEVENSTIJL – WEERSPIEGELING VAN CHRISTUS

Door ds. E. Hoogendoorn

LEVENSTIJL

Waar hebben wij het over als we dit themanummer wijden aan het onderwerp 'christelijke levensstijl'?

Het woord 'levensstijl' verradt al direct hoe veelomvattend dit onderwerp is. Ons complete leven is erin betrokken. Het gaat namelijk over het dagelijks gedrag in onze handel en wandel.

Dat gaat veel dieper dan wat uiterlijke vormen. In al ons doen en laten komt onze geest, onze innerlijke gezindheid tot uiting. Dan hebben wij het heel concreet over het gebruik van onze mond, van onze ogen en oren, van onze handen en voeten, van onze bezittingen; ook over het gebruik van ons verstand.

Welke stijl vertonen wij daarmee in ons gedrag? Je kunt je 'stijlvol' gedragen maar ook 'stijlloos'. De brandende vraag die zich hierbij voordoet, is uiteraard: wat is nu gepast en wat is onbehoorlijk? Wie zal het zeggen? Smaken verschillen toch?

We staan hier onontkoombaar voor de keus tussen 'goed' óf 'kwaad'. Is de stijl van leven die wij dagelijks erop nahouden juist of verkeerd?

Wie maakt uit wat in ons leven goed is en wat kwaad? Kijken we in de wereld om ons heen, dan zijn de meningen daarover nogal verdeeld. We treffen een kakofonie van verschillende opvattingen daarover aan. Het verschilt per religie alsook per filosofie die je aanhangt. En als je 'niets gelooft', geloof je (in) jezelf; een kortzichtigheid die strandt op een wereld van meningsverschillen. Het is typisch 'de geest van de tijd', vroeger evengoed als vandaag. Het is een levensstijl waarbij niet alleen de naaste niet veilig is maar ook de eigen persoon niet.

Als wij spreken over 'christelijke' levensstijl wordt een allesbepalende keus gemaakt.

'CHRISTELIJKE' LEVENSTIJL

De aanduiding 'christelijk' wijst op een hoge norm. Dan gaat het maar niet over gedachtegoed dat een groep christenen binnen de wereldbevolking verzonnen heeft. 'Christelijk' wijst op Christus, de Zoon van God. Niet mensen zelf maken uit

wat goed en wat kwaad is. Dat is aan God, de Schepper van alle leven, Die als geen ander weet wat goed is voor zijn schepselen. Door onze zondeval hebben wij als mensen een verwoestende scheefgroei over ons heen gehaald. Met als gevolg dat we het besef van wat goed is volledig verloren hebben. Daarmee zijn we een gevaar geworden zowel voor onszelf als voor onze naasten.

Onze Here God heeft ons in deze toestand van verlorenheid genadig redding willen verschaffen. Wat goed is en verkeerd heeft Hij door zijn heldere openbaring ons laten zien.

Daarmee heeft Hij ons weer een stijl van leven geleerd die typisch de trekken van het paradijs vertoont. We kunnen het nalezen in het evangelie dat ons in de Bijbel is toevertrouwd. Op het mooist is het ons onderwezen en ook concreet voorgeleefd door Gods eigen Zoon, onze Here Jezus Christus. Spreken wij over een 'christelijke stijl van leven' dan is dat een levensstijl zoals deze Heer en Meester ons heeft onderwezen en ook heeft laten zien in zijn leven hier op aarde. Niet voor niets worden christenen 'volgelingen van Christus' genoemd. Het gaat hier om een levenspatroon dat niet kan worden getypeerd als ouderwets, ook niet als nieuwerwets. Het is de stijl van Christus' volgelingen die alle eeuwen door dezelfde blijft en niet aan plaats of land gebonden is. Of je nu christenen tegenkomt in het Jeruzalem of Rome aan het begin van onze jaartelling of in de modernste steden van Nederland, Amerika of China in de 21e eeuw, deze levensstijl in de voetsporen van de Heiland van de wereld blijft kenmerkend. Het heeft alles te maken met die rechtstreekse band tussen de Vader en de Zoon én de aangenomen kinderen van God op aarde. Wordt Christus als Zoon het beeld van de Vader genoemd in al zijn doen en laten, de christenen worden aangespoord om naar het [voor]beeld van de Zoon te leven. Zo roept apostel Paulus de christenen in Kolosse op om niet langer in dat door en door foute leven van hun ongelovig verleden te leven. En waarom niet? Omdat zij Christus hebben leren kennen en met Hem uit die dood van dat vroeger bestaan zijn opgewekt tot een nieuw leven. Daarmee hebben zij 'de oude mens met zijn praktijken afgelegd en de nieuwe mens aangedaan die vernieuwd wordt tot volle kennis

naar het beeld van God' Die hem geschapen heeft' (Kol. 3:5-10).

'Geschapen naar Gods beeld', het is of we weer de sfeer van het paradijs van Genesis 1 proeven.

Op deze wijze vertonen christenen het beeld van God hun Vader: zo Vader, zo Zoon en zo ook de aangenomen kinderen!

We horen Paulus de christenen in Efeze ertoe oproepen:

'weest dan navolgers van God, als geliefde kinderen, en wandelt in de liefde, zoals ook Christus u heeft liefgehad...' (Efez. 5:1).

Het laat wel heel duidelijk zien hoe een christelijke levensstijl ondenkbaar is zonder die diepe geloofsband met God en Christus!

EEN 'HEMELSE' STIJL

Deze levensstijl vormt een schril contrast met die van een ongelovige wereld om ons heen. Laten we daarbij heel ootmoedig beseffen: niet alleen óm ons heen, ook in ons. Het is ook de gevoelswereld van onze 'oude mens' die zich weer zo springlevend kan opdringen.

Hoe groot dat verschil in levensstijl is, schetst de Here in zijn Woord als daarin de verlossing van zondaars uit de wereld van hun ongelof ter sprake komt. Dat wordt getekend als een overgang met diepingrijpende veranderingen in je leven. Hoe de Here dat typeert, liegt er niet om: het is een verschil als tussen hel en hemel.

De Here Jezus schetst het als 'een leven in duisternis of in het licht'. Wie Hem volgt - Die het licht van de wereld is! - 'zal niet meer in de duisternis wandelen maar het licht van het leven hebben' (Joh. 8:12).

Welke 'heerschappijen' met dit licht en donker getypeerd zijn, maakt apostel Paulus voor koning Agrippa duidelijk als hij verantwoordt hoe hij hoogstpersoonlijk door de Here Jezus gezonden is. Christus gaf hem de opdracht om het evangelie te verkondigen aan het Joodse volk en de heidenen 'om hun ogen te openen tot bekering uit de duisternis tot het licht en van *de macht van de satan tot God*' (Hand. 26:18). Zo herinnert Paulus heel dankbaar de gemeenteleden van Kolosse eraan hoe God de Vader 'ons heeft verlost uit de macht van de duisternis en overgebracht in het Koninkrijk van de Zoon van zijn liefde, in wie wij de verlossing hebben, de vergeving van zonden' (Kol. 1:13-14).

Elk rijk heeft zijn eigen stijl; dat van de satan, maar dat van God en Christus ook. Je ziet het aan de levensstijl van de 'burgers' van dat rijk.

Heel wat christenen kennen uit eigen ervaring in hun ongelovig verleden hoe die stijl is, die 'werken' van de duisternis. Paulus herinnert de tot geloof gekomen Efeziërs eraan als hij hen waarschuwt niet terug te vallen in de leefstijl van de ongelovigen: "doet dan niet met hen mee. Want u was vroeger duisternis, maar nu bent u licht in de Here; wandelt als kinderen van het licht" (Efez. 5:7-8).

Wat die 'werken van de duisternis' zijn, daarvan geeft hij een tekenende illustratie. Niet alleen op het gevoelige terrein van

de seksualiteit, ook op het gebied van andere verlangens en wat je mond niet allemaal kan uitkramen: hoererij, allerlei onreinheid, hebzucht, zot geklets, ongepaste taal en dergelijke (Efez. 5:3-5,18).

Het toont aan wat een totaal andere levensstijl een mens gaat vertonen als hij of zij is bevrijd uit die macht van de duisternis en overgebracht in het rijk van Christus. Wie de liefde van God de Vader en van Christus onze Redder ervaart, wordt bevrijd van de drift tot haat en nijd. Bij zoveel ondervonden liefde leer je heel dankbaar zelf ook liefde geven, naar God toe en de naaste. Dit kerngebod in het rijk van God is het hart van de christelijke levensstijl; en dat op alle terreinen van het leven die de tien geboden aan de orde stellen.

Het is typisch de stijl van 'de hemel'. God bewijst zoveel genade en liefde aan zondaars. Het geschenk van zijn Zoon is daar het meest sprekende bewijs van: "zo lief had God de wereld" (Joh. 3:16). Elk gebod van God is getoonzet door de liefde, want God is liefde (1 Joh. 4:16).

Dat typeert ook de christelijke levensstijl, de stijl van de christenen op aarde, 'navolgers van God' als ze zijn, als 'geliefde kinderen waarvoor Christus zich heeft overgegeven als offergave en slachtoffer' (Efez. 5:2).

BOVENMENSELIJKE LEEFSTIJL?

De vraag klemt: zien wij ons dat doen? Welk mens is daartoe in staat?!

De werkelijkheid van onze aangeboren zondige natuur gebiedt te zeggen: niemand. Daarvoor is deze natuur te vijandig gezind, zowel richting God als onze naaste. Alle mooie woorden over 'christelijke levensstijl' zouden als een onbereikbaar ideaal in de lucht blijven hangen als God Zelf niet ingrijpt. De hemel zelf zal ons te hulp moeten komen wil dat in ons leven op aarde lukken.

En dat dóet God, in Christus. Echt christelijke levensstijl is mogelijk dankzij Gods genade voor mensen die dat niet verdiend hadden. Zelfs op een eiland vol 'leugenaars, beesten van mensen, vadsige buiken', zoals Kreta destijds, gebeurden zulke wonderen. En waardoor? "Want de genade van God is verschenen, heilbrengend voor alle mensen, om ons op te voeden zodat wij de goddeloosheid en wereldse begeerten verzaken en bezadigd, rechtvaardig en godvrezend in deze wereld leven".

Hoe dat mogelijk is geworden bij zulke mensen? Dankzij "onze grote God en Heiland, Christus Jezus, die Zich voor ons heeft gegeven om ons vrij te maken van alle ongerechtigheid, en voor Zich te reinigen een eigen volk, volijverig in goede werken" (Tit. 2:11-14).

Deze christenen op Kreta waren zelf "vroeger ook verdwaasd, ongehoorzaam, dwalende, verslaafd aan velerlei begeerten en zingenot, ze leefden in boosheid en nijd, hatelijk en elkaar hatende".

Hoe kwam die enorme ommekeer in hun leven? "Maar toen

de goedertierenheid en mensenliefde van onze Heiland en God verscheen, heeft Hij, niet om werken der gerechtigheid die wij zouden gedaan hebben, maar naar zijn ontferming ons gered door het bad van de wedergeboorte en van de vernieuwing door de Heilige Geest, die Hij rijkelijk over ons heeft uitgestort door Jezus Christus onze Heiland..." (Tit. 3:3-6).

Gods Geest in onze geest. Het is een wonder van God, maar de Here doet het. Het leidt tot een sterven én opstaan in dit leven; sterven aan dat doodsleven zonder God en opstaan met Christus dankzij de levendmakende kracht van Gods Geest.

Niets maakt het leven van een mens op aarde zo 'stijlvol' als genade van God voor zondaars!

VOEDING EN VORMING - VRAGEN EN DOEN

Wil er iets van een christelijke levensstijl in ons dagelijks leven terecht komen dan moeten we daar wel eerlijk ernst mee maken. 'Oefening baart kunst', ook in de renbaan van het geloof. Allereerst hebben wij daarvoor de dagelijkse opvoeding van onze hemelse Vader nodig. In zijn Woord maakt Hij ons vertrouwd met het onderscheid tussen goed en kwaad. Daarin laat Hij ook helder zien waarom iets goed is en waarom verkeerd. Ook de effecten ervan laat Hij ons zien: goed handelen doet goed, een fout gedrag doet kwaad; zowel richting jezelf als naar je naaste.

Wat is het belangrijk om al die aanwijzingen van de Here in de Bijbelboeken te kennen en op te volgen. Zonder Bijbelkennis kom je nooit tot goed inzicht. Het blijft een onmisbare voeding voor onze geest. En zonder oefening van die concrete geboden van Vader komt er geen christelijk leven tot stand.

Wat laat bijvoorbeeld een boek als Spreuken prachtig zien hoe dat leven naar die geboden van de Here rijke gevolgen met zich meebrengt; voor jezelf en voor je naaste. En dan dat concrete praktische onderwijs van de Here Jezus in de evangeliën alsook in de brieven van zijn apostelen: het staat vol voorbeelden van die dagelijkse christelijke opstelling midden in een ontaarde mensenwereld.

Hoe luisteren wij naar al die hemelse lessen thuis aan tafel of persoonlijk? Lezen wij er vlot overheen? Of overdenken wij stuk voor stuk al die aanwijzingen van Vader in de hemel? En bespreken we met elkaar of en hoe we die in praktijk brengen? Wat kan het ook helpen om kernteksten uit het hoofd te leren zodat we die paraat in onze geest hebben in voorkomende gevallen. Bijbelteksten door vader en/of moeder voorgehouden kunnen je levenslang een stimulans of troost meegeven.

Onmisbaar bij dit alles blijft het gebed; de volgehouden vraag aan onze hemelse Vader of Hij ons niet alleen wil leren wat goed is, maar ook wil helpen om het zo te doen. Die hulp van de Here hebben wij continu nodig; als we jong zijn, maar bij het ouder worden zeker niet minder.

Hoe kunnen we anders weten 'wat de wil van God is, wat goed is'. Hoe 'oprecht zijn in onze liefde, een hekel krijgen aan het kwaad en gehecht zijn aan wat goed is'. 'In broederliefde elkaar genegen, in eerbetoon elkaar tot een voorbeeld'. Hoe houden we het anders vol om 'blij te zijn in de hoop, geduldig in verdrukking, ons niet te wreken op onze vijanden maar hun juist goed te doen en zelfs te zegenen wie ons vervolgen'. Hoe anders wordt ons hart warm om 'bij te dragen in de nood van de heiligen' en andere naasten. Om zo maar even een reeks concrete voorbeelden uit Paulus brief aan de Romeinen aan te halen (Rom. 12).

Dit is concreet christelijke levensstijl, elke dag en in alle levensomstandigheden.

We mogen er vrijmoedig om vragen. Denk aan Jezus' belofte: "bidt, en u zal gegeven worden"! Wie bidt ontvangt, écht. Dan zie je het gebeuren: Christus concreet volgen, dat is niet alleen een heilige opdracht, het is ook een geschenk van boven. Laat het dan gepaard gaan met vallen en opstaan, de Here wil ons steeds weer helpen op te staan.

EEN LEVENDE EVANGELISATIE

Met onze christelijke levensstijl zijn we midden in de wereld een publiek getuige van Christus. Als christenen weerspiegelen wij Hem, het licht der wereld dat reddend is verschenen. Zo verklaarde Hij tegen zijn volgelingen: "u bent het licht van de wereld. Laat zo uw licht schijnen voor de mensen opdat zij uw goede werken zien en uw Vader die in de hemelen is, verheerlijken" (Matt. 5:14,16).

Die spiegel van ons leven werkt alleen als wij het oog en hart gericht houden op onze Redder. Doen we dat niet, dan valt in ons leven het licht uit. Een spiegel is immers afhankelijk van de werkelijke lichtbron!

Christelijke levensstijl vertonen, dat is onze missie in deze wereld. We maken het mooiste mee wat een mens kan beleven: de genade van de Here Jezus Christus, de liefde van God en de gemeenschap van de Heilige Geest. Zouden we die bevrijdende rijkdom niet dankbaar uitstralen in deze wereld vol slavernij aan het kwaad?

Apostel Petrus wijst zijn christelijke brieflezers in de streken van een heidens Klein-Azië op die uitverkoren positie en op de roeping die dat met zich meebrengt: "U echter bent een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterschap, een heilige natie, een volk Gode ten eigendom om de grote daden te verkondigen van Hem, die u uit de duisternis geroepen heeft tot zijn wonderbaar licht" (1 Pet. 2:9).

Echt christelijke levensstijl laat in diepe dankbaarheid zien: ere Wie de eer toekomt!